

- аналіз понятійно-категоріального апарату. URL:
http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_51/fail/13.pdf
3. Лаврухін В. Напрями модернізації механізмів соціального захисту населення в Україні. URL:
[http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_01\(24\)/11.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_01(24)/11.pdf)
4. Сухицька Н.В. Принципи соціального забезпечення населення. http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo06-2/part_1/14.pdf
5. Тімофєєва М.І. Сутність соціального захисту населення. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VSunu_2016_6_31.pdf
6. Флорескул Н. Система соціального захисту населення як чинник формування соціальної держави. <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2009/02/6.pdf>
- Конституція України : прийнята 28 черв. 1996 р. — К. : Офіц. вид-во Верховної Ради України, 1996.

Самофалов Д.В.
Магістрант «Публічне управління та адміністрування»
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
місто Мелітополь

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ПРИКЛАДІ ПРИАЗОВСЬКОЇ ОТГ

Початкова освіта є основним правом кожної дитини. Основна мета початкової освіти полягає в тому, щоб підвищити обізнаність серед дітей й відкрити можливості у саморозвитку. Це перший крок у створенні добробуту суспільства.

Реформа освіти була узгоджена з реформою децентралізації. Так, ОТГ отримали можливість самостійно вирішувати низку питань у сфері освіти. Принципи децентралізації в управлінні освітою базується на: фінансових мотивах (центральний уряд фінансує вимоги сфери освіти не в повному обсязі); мотивах ефективності (надання змоги прийняття окремих рішень на місцевому рівні зменшує витрати для досягнення результатів); політичних мотивах (використання для збільшення у прийнятті рішень ролі громадськості, так саме, як у більшості країн). [1].

Приазовська ОТГ є громадою сільського типу. Серед основних проблем розвитку сільських територій можна назвати масовий відтік молодих кваліфікованих кадрів з села до великих міст. Важливими пріоритетами державної політики є створення умов для закріплення в сільській місцевості кваліфікованих спеціалістів, зокрема у галузі освіти та

культури. Саме розвиток освіти поряд із розвитком побутового обслуговування створить необхідні умови для закріплення молоді на селі. [2]

У галузі освіти перед Приазовською ОТГ постала основна проблема, а саме невідповідність наявної освітньої мережі сучасним реаліям. Існуюча на момент створення громади мережа закладів освіти сформувалась у 80 роки минулого сторіччя і зовсім не відповідала сучасному кількості населення у громаді, що призвело до фінансової неспроможності громади вирішувати інші нагальні проблеми та розвиватись.

Приазовською районною радою було розпочато процес створення опорних шкіл — децентралізація, як найбільш оптимальний для якісної освіти в сільській місцевості. Відбулося створення опорного навчального закладу Приазовська спеціалізована школа I-III ст. «Азимут» [3].

Так як освітня сфера є найбільш витратною в бюджеті ОТГ, органом управління освітою був проведений аналіз та були зібрані статистичні дані за наступними показниками: демографічна ситуація, якість надання освітніх послуг, кадрове забезпечення, фінансування галузі, матеріально-технічна база, забезпечення шкільними автобусами, приміщення закладів загальної середньої освіти, дисбаланс витрат на освіту 1 учня в школах ОТГ.

Та все ж депутатський корпус, батьківська та педагогічна громадськість дійшли висновку: існуюча освітня мережа є неефективною через малокомплектність класів, застарілі методи навчання та низьку енергоефективність будівель; вартість навчання (витрат бюджетних коштів) на одного учня на рік в малокомплектних школах в 3 рази вища за такі самі витрати у опорному закладі; показники успішності навчання учнів в малокомплектних школах нижчі, ніж в опорній школі; в школах з малокомплектними класами вчителі вимушені викладати предмети не за фахом, що негативно впливає на якість знань.

Таким чином, було підтримано рішення про прийняття у власність Приазовської селищної ради опорної школи та реорганізацію малокомплектних шкіл громади Гамівського та Шевченківського навчально-виховних комплексів I-III ст. школи I ступеня з підвезенням учнів 5-11 класів до опорної школи [3].

До процесу децентралізації, фінансування освіти Приазовської ОТГ здійснювалось спочатку за рахунок освітньої субвенції з Державного бюджету та обласного, й за рахунок власного бюджету ОТГ, а надалі було змінено порядок нарахування субвенцій, і ОТГ стали отримувати два види субвенцій/дотацій, з яких мали утримувати освіту.

Для облаштування перших класів у процесі децентралізації в форматі Нової Української школи була отримана Державна субвенція у розмірі 4 000 000 грн. Умовою використання субвенції було спів-фінансування громадою в розмірі не менш десяти відсотків [4]. За рахунок залишків освітньої субвенції 2017 року Запорізькою обласною радою були наданні 1 449 000 грн. на

покращення матеріально технічної бази опорної школи та 101 439 грн. на облаштування робочого місця вчителів перших класів [4].

Також були залучені спонсорські кошти в розмірі 98 000 грн.[3], які були використанні для придбання будівельних матеріалів та облаштування ігрової зони в кожному з 5 перших класів [4].

Дані про фінансування, наведенні в таблиці 1.

Таблиця 1

Фінансування початкових класів Приазовської ОТГ у 2018 року

Потреби	Державний бюджет, грн.	Обласний бюджет, грн.	Місцевий бюджет, грн.
Дидактичні матеріали	70 448,49	-	7 000,00
Шкільні меблі	1 114 870,00	-	12 000,00
Комп'ютерне обладнання	55 590,00	-	6 000,00
Інтерактивне обладнання	-	1 552 458,00	-
Роб. місце вчителя	-	101 975,00	-
Ресурсні кімнати	-	249 000,00	-
Інтерактивні комплекти	-	137 870,00	-
Ремонт освітнього простору	-	-	375 430,00
Ремонт ресурсних кімнат	-	-	149 955,00
Ремонт ганку	-	-	98 015,30
Ремонт вбиральних	-	-	69 882,00

Таким чином, децентралізація допомогла облаштувати Новий освітній простір та створити всі умови для навчання в форматі Нової Української школи.

Література

1. Застрожнікова І.В. Принципи децентралізації в управлінні освітою/Застрожнікова І.В.// Науковий вісник: Державне управління, № 2, 2019 – С. 59-65;
2. Застрожніков А.Г., Застрожнікова І.В. Державна підтримка інфраструктури села, як передумова сталого розвитку сільського господарства країни / А.Г.Застрожніков, І.В. Застрожнікова // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки); за ред. М. Ф. Кропивка. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. № 1. с. 148 – 152.
3. Приазовська ОТГ – Освіта [Електронний ресурс]. – режим доступу : <http://pryazovska.gromada.org.ua/>. – Назва з екрана.

4. Мін. фін. України – Видатки на освіту [Електронний ресурс]. – режим доступу : <https://www.mof.gov.ua/uk/the-reform-of-education> – Назва з екрана.

Есаулов Сергій Анатолійович – магістрант
Панкратьєва Т.Л - старший викладач кафедри
публічного управління та адміністрування
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Соціально-економічний розвиток сільських територій Скадовського району Херсонської області в умовах децентралізації влади

Децентралізація – одна з найпопулярніших тем останнього часу, яку чинна влада використовує для демонстрації своїх досягнень. Одним з основних результатів реформи децентралізації має стати фінансова самодостатність регіонів і територіальних громад. Похвалитися своєю фінансовою самодостатністю Херсонська область не може. У рейтингу «Фінансова самодостатність» за 2017 рік, який опублікувало Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Херсонська область посідає 22 місце з 25 областей України.

Стратегії соціально-економічного розвитку немає. Розділ сайту «Реформи» порожній. Розділ «Економічний розвиток», підрозділ «Агропромисловий комплекс» – наради, оголошення, семінари, акції тощо. Підрозділ «Розвиток підприємництва» містить лише одну публікацію – звернення до підприємців з пропозицією... звертатися за допомогою в Регіональний Центр сталого розвитку, причому зазначені посилання ведуть на порожні сторінки сайту цього центру, який є пілотним проектом Мінрегіонрозвитку за підтримки Херсонської ОДА. Програма розвитку Скадовського району приймається щорічно. Без Стратегії розвитку будь-яка програма – це реагування в оперативному порядку на виклики, що виникають протягом календарного року. Такий підхід не має жодного стосунку до поступального розвитку. Навіть при деякому збігу проміжних підсумків. З цієї причини в Програмі не позначені конкретні мікроцелі, які райдержадміністрація планує досягти за підсумками 2018 року. Програма носить загальноописовий характер побажань і намірів від імені районної влади за принципом «хочемо, щоб завтра було краще, ніж сьогодні». Але Програма розвитку, яка приймається на один рік – це план конкретних дій в рамках досягнення стратегічних цілей з визначенням вимірних результатів. Наприклад, кількість створених нових робочих місць; рівень середньої зарплати по регіону; введені в експлуатацію підприємства; кілометри побудованих чи відремонтованих доріг тощо. У Програмі зазначається, що головний вектор уваги районної державної адміністрації в 2018 році направлений на вирішення питань забезпечення безпеки території району від зовнішніх загроз. Правда, джерело загроз з якоїсь причини не визначено. Херсонська область має яскраво